

SUCCULENTA

MAANDBLAD VAN DE NEDERLANDS-BELGISCHE VERENIGING VAN LIEFHEBBERS
VAN CACTUSSEN EN ANDERE VETPLANTEN

Foto: Buining

Notocactus magnificus op de natuurlijke standplaats in Brazilië.

Rechts de heer L. Horst, zaden verzamelend.

(zie het artikel op blz. 142)

Van maand tot maand

De artikelen, samengevat onder het hoofd „Onze lezers schrijven” behoren naar de mening van de redactie tot de belangrijkste van het tijdschrift; hier wisselen gewone liefhebbers hun ervaringen uit en het is zeker, dat vele, vooral beginners er hun voordeel mee kunnen doen. Natuurlijk kunnen we er niet een geheel nummer mee vullen, maar enige uitbreiding zouden we er best aan kunnen geven.

In deze rubriek kunnen liefhebbers schrijven, die zich niet zo gemakkelijk aan een artikel zetten; daarvoor is vaak een meer gedegen studie nodig en men mist voor dit doel vaak de literatuur. Bovendien iets dergelijks ligt nu eenmaal niet iedereen.

Maar het neerschrijven van ervaringen is niet zo moeilijk, vooral niet wanneer het gaat om eigen waarnemingen of om nieuw verkregen soorten of variëteiten.

Men heeft veel kans, dat een ander, met andere ervaringen, eens antwoordt (zoals in dit nummer is geschied), er kan dan zelfs een levendige discussie ontstaan, wat een ieder gaarne leest. Dit werkt dan weer stimulerend op anderen en daardoor kan men een hele reeks mededelingen krijgen, waaraan velen iets kunnen hebben.

De rubriek ligt eigenlijk buiten de verantwoordelijkheid van de redactie; dat moet ook zo blijven, al zal het wel niet te vermijden zijn, dat hier en daar eens iets zal moeten worden bijgeschaafd.

Mogelijk kunnen op de aanstaande bijeenkomsten van de afdelingen de voorzitters of secretarissen eens op het belang hiervan wijzen. Want, wanneer, zoals de laatste jaren, de artikelen uitsluitend geschreven worden door een handjevol leden, dan schiet het tijdschrift in belangrijk mate te kort. Onderwerpen zijn er genoeg, ook onderwerpen, waarmee iedere liefhebber te maken heeft: cultuur, ziekten, kas en verwarming, soorten en variëteiten.

Op plaatsing behoeft men in de regel niet lang te wachten; de bodem van de artikelenportefeuille is doorlopend te zien.

B.

Op zoek naar *Notocactus* (*Eriocactus*) *magnificus* Ritter

A. F. H. BUINING

Op zaterdag 28 januari 1967 bevonden Leopold Horst en ik ons in de staat Rio Grande do Sul, Brazilië, in de omgeving waar *Notocactus magnificus* Ritter voorkomt. Dit begrip „omgeving” wil zeggen, dat we van af Julio de Castilho nog zeker een halve dag moesten reizen om zover te komen, voordat de zeer moeilijke tocht naar de vindplaats kon worden ondernomen.

We trokken door een prachtig golvende hoogvlakte met hier en daar bergen. De hoogvlakte was soms doorsneden door snel stromende rivieren. Na een lange tocht over vrijwel onbegaanbare wegen vonden we in een dorpje, dat slechts uit een paar huizen bestond, een onderdak voor de nacht in een heel klein kamertje van een kleine, povere, houten woning. Zoals meestal waren de mensen hier bijzonder aardig voor ons. Merkwaardig was dat naast een cafeetje een soort spel met grote ballen werd gespeeld, dat mij deed denken aan het bekende franse „boule”-spel.

De volgende morgen trokken we er vroeg op uit, omdat de zeer lange voettocht vanwege de grote hitte beter vóór de middag gemaakt kon worden.

Na enige kilometers per auto sterk gedaald te zijn over een rotsachtig pad, kwamen we bij de rivier aan, die in de loop der vele eeuwen in de hoogvlakte een diepe kloof uitgeslepen had. Slechts op deze plaats konden we bij de rivier komen.

De wanden van de kloof stegen zeker 150 m steil omhoog vanuit de rivier. De enige mogelijkheid om bij onze planten te komen, die zeker 2 km stroomopwaarts voorkwamen, was voorzichtig wadend op blote voeten over de spiegelgladde rotsbodem gaan.

Dit moest wel uiterst voorzichtig gebeuren daar de bodem bovendien op de meeste plaatsen begroeid was met algen, die het waden vrijwel onmogelijk maakten. In mijn rugzak had ik mijn beide fotoapparaten en wat leeftocht.

Het was een onvergetelijk gezicht deze steile, bijna kale wanden, met hier en daar wat planten wortelend in groeven van de wand, soms een enkele *Cereus peruvianus* en soms wat heesters. Boven aan de top van de wand begon het oerwoud over vele kilometers lengte, waarin volgens de dorpbewoners veel slangen, tijgerkatten en ook een zogenaamde „witte leeuw” voorkwamen. Deze „witte leeuwen” zouden zo groot zijn als een Sint Bernhard en helemaal bedekt met lange, witte haren en nog langere, witte manen.

Al schuivend gingen wij dus stroomopwaarts, grote scholen zalm verjagend, die in het snel stromende water dartel hun fraai gekleurde buik lieten zien. Zo nu en dan werd het water zó diep, dat we voorzichtig klauterend langs de kant verder kwamen.

Ten slotte maakte de rechterwand plaats voor een wat schuin oplopende, maar toch nog steile kant, terwijl de rivier daar zeer diep werd. We moesten dus deze kant opklauteren, waar we direct in een oerwoudachtige begroeiing terecht kwamen. Klauterend over losse rotsblokken, vergane boomstronken, alles vol met doornige lianen en de meest onbekende wilde gewassen stegen we ongeveer 10 meter omhoog, waarbij ik eenmaal uitgleed en zeker 5 meter omlaag ging en met zwaar bloedende benen de tocht moest voortzetten. Plotseling kwamen we in een wat open gedeelte en daar troffen we grote groepen van de gezochte planten aan. Op de bijgaande foto kunt U zien hoe prachtig deze blauwachtig berijpte planten zijn. We maakten uiteraard vele foto's. Opmerkelijk was dat vrijwel geen kleine planten voorkwamen. De neerhangende grote pijpen met opgerichte, zware koppen, zijn zó zwaar, dat ze langs deze moeilijke weg eigenlijk niet te vervoeren zijn. De heer Horst verzamelde zaad en de weinige kleinere planten, terwijl ik de bloemen nauwkeurig determineerde.

Weldra echter moesten we weer de terugtocht aanvaarden, want het begon erg heet te worden. Voorzichtig klauterend, hier en daar enorme spinnen ontlopend en zorgvuldig uitkijkend naar slangen, kwamen we weer in de rivier aan. Na ongeveer 100 meter hielden we halt. Hier was gelegenheid om een bad te nemen in enkele wat diepere gedeelten van de rivier. We hadden geen zwemgoed bij ons, maar hier in deze totale verlatenheid konden wij ons wel een adam-bad veroorloven.

Na nog wat geklauterd te hebben naar enkele kleinere planten, vervolgden wij onze weg. Als we op enkele diepe plaatsen over kleine, droge, platte rotsen moesten lopen, waren deze door de zon zó heet, dat we met de blote voeten snel weer het koelere water opzochten.

Of het nu door de brandende hete zon kwam, waardoor de diepe kloof heet was als een oven, of door de lange, zeer vermoeiende tocht, dat weet ik niet, maar enige honderden meters vóór het einde schoten eensklaps de benen onder mij uit op de spekgladde, vlakke bodem en ik ging met rugzak (waarin de beide fototoestellen) en al kopje onder, ja zelfs twee keer. Mijn vriend Horst kwam zo snel mogelijk bij mij, omdat ik riep de toestellen zo vlug als het kon op het droge te brengen. Na vlug nog wat vormen van *Notocactus linkii* medegenomen te hebben, kwamen wij op ons uitgangspunt terug. De fototoestellen, belichtingsmeter en het grootste deel van de kleren legden we in de brandende zon en na een uurtje was alles droog.

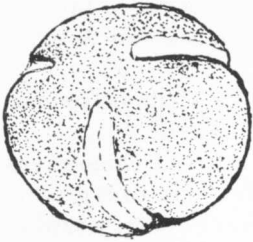
Zo eindigde deze zo boeiende en interessante tocht, die voor mij altijd aan *Notocactus magnificus* Ritter verbonden zal blijven.

Helaas bleken later in Holland alle kleurendia's, dus het fotowerk ook van vóór en ná dit avontuur, waardeloos te zijn. Het was een wonder dat ik later nog heb kunnen fotograferen. Gelukkig blijken enige zwart-wit negatieven vrij onbeschadigd te zijn en de foto, die hierbij wordt afgebeeld, is de enige volkomen gave.

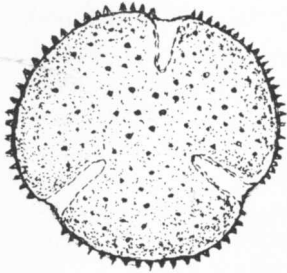
Hierop ziet U Leopold Horst zaden verzamelen van deze prachtige blauwberijpte plant met haar goudgele dorens.

Stuifmeelonderzoek

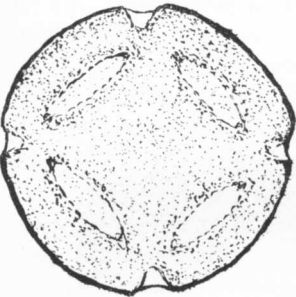
W. STERK

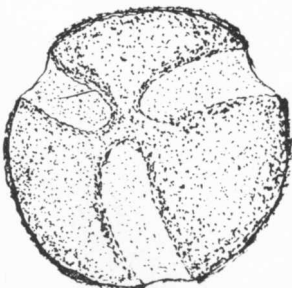
MAMMILLARIA
SPINOSISSIMA

APOROCACTUS
FLAGRIFORMIS

ECHINOCEREUS
FITCHII

ECHINOCEREUS
DASYACANTHUS

Het is al lang bekend, dat de vorm van de stuifmeelkorrels kenmerkend is voor iedere plantensoort. Bij verwante planten lijken de stuifmeelkorrels op elkaar.

De buitenlaag van de stuifmeelkorrels is zeer onvergankelijk, als ze tenminste niet in aanraking blijft met de lucht. Dit maakt het mogelijk om aan de hand van in veen gevonden korrels te bepalen welke plantensoorten er tijdens het ontstaan van dat veen in dat gebied leefden.

Bij het kiemen van de stuifmeelkorrel op de stempel, ontstaat er een buisje, dat door de stijl naar de zaadknoppen in het vruchtbeginsel groeit en daar de bevruchting bewerkt. Dit buisje kan niet op iedere willekeurige plaats uit de korrel naar buiten groeien. Soms is er maar één plaats waar dit kan, zoals bij grassen, maar meestal zijn er meer plaatsen waar dit mogelijk is. Deze plaatsen zijn op de buitenkant gewoonlijk duidelijk zichtbaar als een soort porie. Het aantal, de vorm en de plaats van deze poriën vormen belangrijke kenmerken.

Dikwijls liggen deze poriën niet rechtstreeks aan het oppervlak, maar in kuiltjes of in groeven die over de korrel lopen. Ook de ligging, de vorm en de afmeting daarvan kunnen zeer verschillend zijn.

Het oppervlak van de buitenlaag kan heel verschillend van structuur zijn. Er kunnen puntjes, knobbeltjes, stekeltjes of netvormige tekeningen op te zien zijn.

Daar de ontwikkeling van de stuifmeelkorrels in het geheel niet beïnvloed wordt door uitwendige omstandigheden, zoals dit wel het geval is met de vorm, de bedoorning of de beharing van de planten, zijn de kenmerken hiervan zeer constant.

Voor de systematische indeling van een plantenfamilie kunnen deze kenmerken dan ook dikwijls een beter inzicht geven. Ook als men

voor de keuze staat, verscheidene soorten in één geslacht onder te brengen of er meerdere geslachten van te maken, kan het onderzoek van de stuifmeelkorrels te hulp worden geroepen.

Het spreekt vanzelf, dat het niet de bedoeling is, de stuifmeelkenmerken als de enige of als de belangrijkste te gaan beschouwen.

Merkwaardig genoeg hebben onder de cactussen enkele *Echinocereus*-soorten de eenvoudigste stuifmeelkorrels. Dit zijn korrels met drie groeven en een buitenwand die uit met elkaar verbonden staafjes bestaat, waardoor deze er korrelig uitziet. Deze staafjes vinden we, behalve bij een aantal *Opuntia*'s, bij vrijwel alle soorten.

Echinocereus cinerascens heeft stuifmeelkorrels met zes groeven. Daar nog niet alle *Echinocereus*-soorten onderzocht zijn, zal een verder onderzoek het misschien mogelijk maken, een beter inzicht in de verwantschap van de soorten van dit geslacht te krijgen. Nu wordt het geslacht meestal in een aantal groepen ingedeeld n.l. naar de vorm en de bedoorning van de planten, wat zeer variabele kenmerken zijn.

Ook drie groeven, maar dan met spitse in plaats van afgeronde uiteinden, vinden we o.a. bij *Ferocactus*, *Mammillaria*, *Echinocactus*. Dit op elkaar gelijken van stuifmeelkorrels van zeer verschillende geslachten bewijst natuurlijk nog niet, dat ze zeer verwant aan elkaar zijn.

Bij *Mammillaria*-soorten zijn verschillen in de structuur van de buitenlaag zichtbaar. Mogelijk kan verder onderzoek van het stuifmeel ertoe bijdragen dit moeilijke geslacht in een aantal groepen te verdelen, die dan waarschijnlijk heel anders zullen uitvallen dan de onbevredigende indeling die we nu kennen. Bij veel zuilvormige soorten vinden we stekeltjes aan het oppervlak van de buitenlaag. Dit is ook het geval bij *Epiphyllum Zygocactus* en *Aporocactus*.

Negen en twaalf groeven vinden we bij *Rhipsalis cassytha* en *Pereskia*, die dus niet, zoals men misschien verwachten zou, de eenvoudigste vorm stuifmeelkorrels hebben. Ook de stuifmeelkorrels van *Neobesseyia missouriensis* lijken hierop, wat zeker niet op rechtstreekse verwantschap wijst.

Bij de *Opuntia*'s hebben de korrels van de schijfopuntia's de hoogst ontwikkelde vorm. Deze hebben 12 tot 15 poriën, dus geen groeven. Bovendien hebben ze een netvormige tekening op de buitenlaag. Hieruit blijkt, dat deze groep, mogelijk reeds lang geleden, een eigen ontwikkeling heeft doorgemaakt. Dit blijkt ook uit het grote verspreidingsgebied en het grote aantal soorten. Hoewel de stuifmeelkorrels zeer hoog ontwikkeld zijn, hebben de bloemen en de in hun jeugd van kleine blaadjes voorziene spruiten een aantal primitieve kenmerken.

Uit al deze dingen blijkt wel, dat het stuifmeelonderzoek de dingen niet altijd eenvoudiger maakt. Ook is dit onderzoek een tijdrovend en dikwijls niet eenvoudig werk. Het zal dus nog wel een tijdje duren voor we hier duidelijke resultaten van kunnen verwachten. Mogelijk kunnen er wel enkele problemen mee worden opgelost, waar we nu nog niet goed raad mee weten of waar zeer veel verschil van inzicht over bestaat.

Ingezonden door de heer W. Sterk, Wevestraat 89, Stiphout, post Helmond.

Pelargonium tetragonum (L.f.) L'Hér.

F. K. A. NOLTÉE en H. VAN DONKELAAR

Pelargonium tetragonum is al een oude bekende (hij werd beschreven door de zoon van Linnaeus), en hij heeft in onze tijd nog niets van zijn aantrekkelijkheid verloren.

De plant is afkomstig uit Zuid Afrika. De familie, waartoe hij behoort, de Geraniaceae, bevat ook verscheidene inheemse soorten van de geslachten *Geranium* en *Erodium*, zoals de kleine Ooievaarsbek (*Geranium pusillum*). Jacobsen vermeldt in zijn *Handbook of Succulent Plants* 25 soorten en 1 variëteit van *Pelargonium*, maar er zijn zeker nog meer succulente soorten in het geslacht. Zoals vaak het geval is bij geslachten waarin succulente en niet-succulente vormen voorkomen is het ook hier soms moeilijk deze twee groepen te scheiden. (Vergelijk *Agave*, *Ceropegia*, *Hoya* e.d.).

Andere bekende succulente *Pelargoniums* zijn *P. acetosum*, *P. echinatum* en *P. gibbosum*.

Beschrijving volgens Jacobsen: Rechtopgroeïend struikje, tot 70 cm hoog; min of meer dichotoom (gevoorkt) vertakt. De stengels zijn 3- of 4-

Bloemen van *Pelargonium tetragonum*

foto: Noltée

hoekig (tetragonum wil zeggen met vier zijden) en ongeveer 7 mm dik, vlezig, bleekgroen en kaal. De enigszins behaarde bladeren zijn breedhartvormig en gekarteld-getand. Ze hebben vijf lobben en vallen in de herfst af. De bloemen staan meestal 3 bijeen en zijn lang gesteeld. De bloembladeren zijn roze met purperkleurige aderen.

Cultuur: Geef de planten een niet te voedzame grond daar ze anders te slap worden. *P. tetragonum* wil volop zon en oppotten in blik of plastic is aan te bevelen. Als men niet te grote planten wil krijgen kan men ieder jaar in september stekken nemen en in het voorjaar weer met een nieuwe plant beginnen.

's Zomers kan men *P. tetragonum* uitstekend buiten kweken; ook is het een goede kamerplant. Daar de planten groeien en bloeien van voorjaar tot herfst, kunt u 's zomers vrij veel water geven.

Vermeerdering: Gewoonlijk door stekken. Het verdient aanbeveling de stekken te snijden 2-3 cm onder een knoop. Laat ze een paar dagen drogen, voordat u ze in zand of perlite (of een mengsel van beide) steekt. De stekken wortelen in ongeveer 4 weken (in blik of plastic binnen 2 weken). De beste tijd om stekken te snijden is mei tot september; dit geldt voor de meeste *Pelargoniums*.

Zaaien: Bedek het zaad licht (dit geldt voor de meeste *Pelargoniums*) en houdt ze een paar dagen vochtig en warm (30—35° C.). Het zaad is meestal binnen tien dagen gekiemd. Zo spoedig mogelijk moet u dan de zaailingen verspenen en droger zetten.

Om zijn gemakkelijke groei en bloei vinden wij *Pelargonium tetragonum* een aanbevelenswaardige soort. Daar de bloemen bovendien zeer fraai zijn verdient de plant zeker meer aandacht.

Ingezonden door F. K. A. Noltée, Gravenstraat 42, Dordrecht.

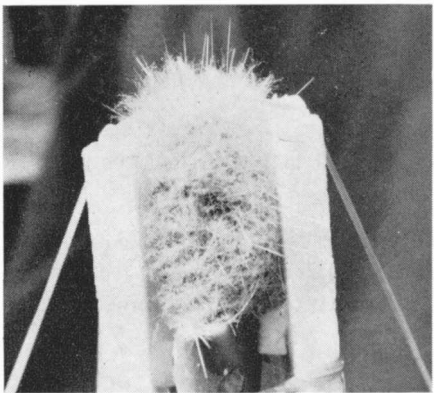
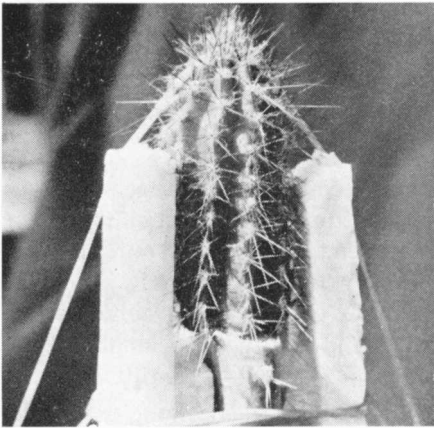

Schuimstof of Tempex, succes verzekerd

D. J. VAN VLIET

In Succulenta mei 1966 maakt de heer J. van Dommelen enorme reclame voor bovengenoemde kunststof; het zou in onze kasjes en eenruiters een manus-van-alles worden en inderdaad het stuurt daar wel met alle geweld naar toe. Toen ik het zeer praktische artikel las dacht ik hoe nuttig het is deze ontdekkingen in een verhaal aan de medeliefhebbers kenbaar te maken.

foto's: van Vliet

De tempex werd door mij aangeschaft in de vorm van plafondtegels; deze zijn niet duur en in vrijwel alle „doe het zelvevers“ winkels te kopen. Na alle goede diensten die de heer van Dommelen heeft opgesomd, wil ik nog één toevoegen, die ook betrekking heeft op het enten. Wanneer men een cereusachtige op een opuntia-schijf wil enten, geeft dat veel moeilijkheden. Zeker, alles gaat best en na enig balanceren blijft de cereus wel op de opuntia staan, maar dan moet het elastiekje er om heen. Dan begint de narigheid, want men moet steeds weer de gladde snijvlakken over elkaar schuiven en na enige mislukte pogingen zijn de beide snijvlakken rond gesleten en moeten beide delen opnieuw worden afgesneden. De ergernis begint dan weer opnieuw, enfin, U kent het zelf wel uit eigen ervaring. Tempex brengt ook hier hulp en uitkomst. Twee repen tempex worden langs entstam en ent geplaatst (Fig. 1 en 2).

Bij de smallere entstam worden twee vulstukjes aangebracht. Een elastiekje om de beide tempexstroken bij de entstam houden de ent al stevig op zijn plaats. Het elastiekje over de kop van de ent geeft nu alleen de druk en dient niet meer voor het op zijn plaats houden van het te enten plantje. Een kind kan de was doen en succes is verzekerd.

Tot besluit wil ik U verzoeken dergelijke of andere praktische aanwijzingen in deze rubriek te publiceren; denk niet dat ze geen belang hebben, vele liefhebbers zullen U dankbaar zijn.

Onze lezers schrijven . . .

De heer F. Bruyninckx, Sijzengaarde 10, Brussel 8 schrijft ons:

Ik heb met veel aandacht en belangstelling de interessante bijdrage van E. HORLINGS op pagina 126 gelezen en vind het bijzonder sympathiek dat steller vraagt „Wat is uw ervaring medelezer?”

In dit verband stuur ik graag mijn zeer bescheiden mening doch, laat opmerken dat ik beginneling-liefhebber ben met 2 jaar ervaring in open-luchtcultuur. Ben nog niet de gelukkige bezitter van een kasje maar dat komt nog wel.

Mijn plantjes — een 120 tal — staan volledig buiten in open lucht en beschikken slechts over een plastieken beschutting tegen vorst en regen. Ze staan in aarden potten in de grond gegraven. Rond einde april zijn ze buiten gekomen; op het gebied van bloei zijn de resultaten nog al aan de magere kant. Waarschijnlijk heb ik de plantjes te lang droog gehouden en zijn ze bovendien te jong. Ze groeien en veranderen in open lucht dat het een plezier is en beantwoorden aan wat E. HORLINGS schrijft over be-doorning en aanzicht.

De kleur van het gedeelte dat in de loop van dit jaar bijgroeide is, bij planten die vorig jaar in de serre stonden vergeleken, aanmerkelijk heviger. Men kan duidelijk zien wat in open lucht ontstaan is en wat vroeger bestond.

Van spint en wolluis totaal geen spoor; wel last van slakken en soms van wortelluis.

Wortelluis is naar mijn mening in mijn collectie toe te schrijven aan het feit dat de plant op het ogenblik van de aankoop aangetast was. Daarom wordt thans elke nieuwe aanwinst dadelijk uit de pot genomen om de wortels te controleren.

Slakkenbestrijding is een ander geval. Er wordt regelmatig, dit is 2 tot 3 maal per week, 's nachts met de zaklamp jacht op gemaakt, vooral na een goede regenbui.

Na 4 tot 5 weken worden de slakken — hoe paradoxaal ook — numeriek sterker. Hieruit is af te leiden dat er nog een zeker aantal aan de waakzaamheid en toezicht ontsnapte. Het kan gebeuren dat er op één avond 7 tot 8 gevangen worden. Bij het optreden van dit verschijnsel wordt grote schoonmaak gehouden. Dan komen al de planten er uit voor een algemene bassinage. Ze krijgen allen een voetbad — regenwater met 3 gram Pokon

per liter — waarna elke pot degelijk afgewassen wordt. De slakjes die zich schuil houden onderaan de pot, tussen potscherf en potgaatje, worden meedogenloos gevangen alsmede degene die onderaan de potrand zitten. Door het feit dat de plantjes meestal met de bodem van de pot op een steen of op een keitje staan, ontstaat er een ideale schuilplaats tussen kei en met potscherf bedekte potgaatje.

De plantjes worden doorgaans zo ingegraven dat de waterafvoer wordt bevorderd en de kluit wat warmer komt te staan.

Indien deze opstelling nadelig blijkt te zijn — door het creëren van een schuilplaats voor slakken — biedt ze toch het voordeel het schuiloord goed en juist te situëren.

Op te merken valt dat, bij potten die niet op een steentje ingegraven staan, de slakjes onderaan de potrand gaan wonen.

Gans de collectie heeft het aspect van een rotstuintje; er moet dus gewaakt worden over de schuiloord die de slakken aan de onderkant van de rotsstenen vinden.

Het is verheugend vast te stellen dat deze grote kuis zeer doeltreffend werkt: 1e de slakken zijn verdwenen, en, 2e wat hoofdzakelijk is, deze bassinage komt de planten fantastisch ten goede.

Toe te geven valt dat dit een omslachtige en tijdrovende bezigheid is, doch het loont de moeite. Inderdaad worden bij het afwassen ook alle glibberige algen verwijderd; grassprietjes die tussen de planten beginnen te groeien worden er uit gehaald. Men komt aldus tot een ver doorgedreven staat van zuiverheid en precies dit is de basis van een gezonde en weelderige verzameling.

Ik kwam tot de bevinding dat slakken:

a) verlekkerd zijn op *Cereus peruvianus monstrosus*, *Opuntia microdasys*, *Echinopsis eyriesii* en voornamelijk op de bloemen ervan, *Cereus jamacaru*.

b) dat hun aanval afgeweerd wordt door: dichtbedoornde *Mammillaria*'s en met haakvormige bedoorning. Het is een belevenwaardig plezier te zien hoe slakken sukkelen om tussen de doornen van een *M. wildii* of een *M. bocasana* te geraken.

c) nooit aanvallen op *Euphorbia* plegen.

Het is noemenswaardig dat slakken minder optraden in 1967 dan in 1966. In 1966 had ik geen *Euphorbia*'s; thans staan er zes in de collectie. Een *Rebutia diminuta*, die vorig jaar regelmatig werd bezocht, blijft thans

onaangeroerd, maar staat omringd door Euphorbia's. Het plantje heeft dit jaar zwaar twaalf jonge scheutjes gevormd.

Wat me verwondert in het betoog van E. HORLINGS is dat er beschermd wordt tegen regen. Slechts wanneer het dagen aan één stuk regent — wat in 1967 niet gebeurde, wel in 1966 — zou ik beschutten; natuurlijk ook tegen hagel.

De plantjes genieten overvloedig van dondervlagen en veranderen zienderogen na deze gebeurtenis. Het is een waar festijn voor de plant in zijn geheel maar voor het jonge goed in het bijzonder. Dondervlagen en zware regendruppels zijn overigens een uitstekend reproductiemiddel voor *Mammillaria prolifera*, *M. fragilis* en denkkelijk ook voor *M. gracilis*. De zware druppels rukken de nog jonge spruitjes gemakkelijk af. Indien de pot groot genoeg is komen deze naast de moederplant terecht en krijgen tamelijk snel worteltjes.

Voor zover ik reeds mocht ondervinden, is het noodzakelijk een zandige grondsoort te gebruiken ten einde de waterafvoer te vergemakkelijken; bv. $\frac{1}{3}$ rijnzand. Tot mijn spijt zag ik verrotting optreden in een bakje met een niet zandige grondsoort. Het stagnerende water onderin het bakje had de grond in een drassig iets herschapen met het gevolg dat enkele mooie *Pachycereus* en *Trichocereus* een operatie moeten ondergaan.

Opvallend is dat een *Aporocactus flagelliformis* maar niet op dreef komt in open lucht en zandige grondsoort.

Het ligt in mijn bedoeling mij in 1968 een kasje aan te schaffen, doch ik verlang dan dat het breed openslaat ten einde de regenbuien en dondervlagen binnen te laten.

Welke raad kunt U me geven, geachte Medelezer?

Voorzitter: A. F. H. BUINING, Burg. de Beaufortweg 10, Hamersveld (U.), Telefoon 03496—226.
Secretaresse: Mevrouw J. GRULLEMANS VAN BERGHEM, Heereweg 19, Lisse, Telefoon 02530—3439
De Secretaresse en ledenadministratie: Mevrouw E. A. M. VERDUIN-DE BRUIN, Koningsweg 2, Beekbergen, Telefoon 05766—1840.

Penningmeester: H. G. HELLENDOORN, Doornstraat 172 a, Scheveningen, Postrekening 68 05 96 of rekening 325, Raiffeisenbank, Keizerstraat 122, Scheveningen.

Redactiecommissie: C. BOMMELJE, D. J. VAN VLIET en H. v. d. VELDE.

Redacteur: Dr. B. K. BOOM, I.T.V., Postbus 16, Wageningen, Telefoon 08370—3141; thuis telefoon 2146.

Bibliothecalesse: Mevrouw H. VRIESENDORP VAN AALDEREN, Ligusterweg 2, Oostvoorne.

Boekenlijst op aanvraag verkrijgbaar tegen 50 cent aan postzegels.

Het lidmaatschap kost voor de leden in Nederland en België f 10,— en voor leden in het buitenland f 15,— per jaar met gratis maandblad „Succulenta”.

Kopij moet uiterlijk de 18de van de maand in het bezit van de redacteur zijn.

Verslag van de Algemene Vergadering

gehouden op 20 mei 1967 te Rotterdam

De algemene vergadering, dit jaar gehouden in Diergaarde Blijdorp te Rotterdam, werd voorafgegaan door een bezoek aan de tentoonstelling ter gelegenheid van het 40-jarig bestaan van de afdeling Rotterdam.

Voor de opening van de vergadering verwelkomt de voorzitter van de afdeling, de heer Bravenboer, de aanwezigen en kan mededelen dat de tentoonstelling zeer geslaagd is dank zij de volledige medewerking van alle leden van de afdeling.

Hierna opent de voorzitter van Succulenta, de heer A. F. H. Buining, officieel de algemene vergadering en zegt dat de afdeling Rotterdam terecht trots kan zijn op deze tentoonstelling, waarvoor reeds bij de opening grote belangstelling bestond.

De notulen van de algemene vergadering van 25 juni 1966, voorgelezen door de 2de secretaresse, mevrouw Verduin, worden goedgekeurd onder dankzegging.

Het jaarverslag 1966, voorgelezen door mevrouw Grullemans wordt eveneens aanvaard met dank voor de samenstelling.

Het financieel beleid over 1966 wordt toegelicht door de algemeen penningmeester, de heer H. G. Hellendoorn. Hij moet mededelen dat de begroting voor 1967 iets te optimistisch is opgesteld. In de toekomst zal of de contributie moeten worden verhoogd of een vermeerdering van het aantal leden moeten plaatsvinden. De achterstallige contributies zijn praktisch geheel geïnd. De kascontrole-commissie van de afdeling Rotterdam heeft de bescheiden over het jaar 1966 nagezien en alles in orde bevonden. De vergadering verleent de algemeen penningmeester décharge.

De voorzitter dankt de heer Hellendoorn voor het vele werk door hem verricht. Ook het clichéfonds heeft voortreffelijk gewerkt, de heer Ruysch kon f 1.500,— afdragen. De kascontrole hiervan zal alsnog heden plaatsvinden.

Als volgend punt komen de ingezonden voorstellen aan de orde.

Het voorstel van de afdeling Utrecht vraagt aanschaffing van nieuwe folders en contact met uitgevers op natuurhistorisch gebied inzake het leggen van deze folders in nieuwe uitgaven. De voorzitter zegt dat de bestaande folder geheel aan de verwachtingen voldoet en stelt voor de nog voorradige op te gebruiken. De heer Bommeljé deelt mede dat voor inleg in nieuwe uitgaven betaling wordt gevraagd.

In het volgende agendapunt worden de periodiek aftredende hoofdbestuursleden bij acclamatie herkozen. Als vertegenwoordiger van de afdeling Tilburg in het hoofdbestuur wordt de heer S. W. Erich benoemd.

De vergadering besluit verder de contributie voor 1968 te handhaven op f 10,— per jaar voor Nederland en België en f 15,— voor het buitenland.

Vervolgens besluit men de algemene vergadering in 1968 in Delfzijl te houden, zo mogelijk in de tweede helft van de maand mei. Wegens de grote afstand Scheveningen-Delfzijl verzoekt de algemeen penningmeester voor de kascontrole 1967 nogmaals de afdeling Rotterdam te vragen, doch dan de controle te doen geschieden door twee andere personen.

Bij de bespreking van het tijdschrift verzoekt de heer Bommelé wegens hoge leeftijd zich te mogen terugtrekken uit de redactie-commissie. Dr. Boom heeft intussen de heer van der Meer in Wageningen kunnen aantrekken als lid van genoemde commissie.

Het voorstel van de afdeling Zaanstreek, in het maandblad een rubriek in te richten, die geschikt is voor toelichting, voorlichting en inlichting door middel van vragen, komt nu in bespreking. De vergadering kan zich met dit voorstel geheel verenigen en de redactie ziet vragen voor deze rubriek gaarne tegemoet.

Bij de bespreking van het maandblad zou de heer de Slegte het tijdschrift graag eerder in de maand zien verschijnen.

In de rondvraag wordt de heer Eerkens, met verlof uit Suriname in Nederland, hartelijk door de voorzitter begroet.

De heer Bravenboer kan mededelen dat de volgende dag, zondag, op de radio aandacht zal worden gevraagd voor de tentoonstelling in Rotterdam in de uitzending „Weer of geen weer” door Bert Garthof.

De voorzitter sluit half vijf de algemene vergadering met dank aan de afdeling Rotterdam voor de genoten gastvrijheid.

J. Grullemans-van Berghem
secretaresse Succulenta.

UIT DE AFDELINGEN

ROTTERDAM

Zaterdag 9 september organiseerden wij als sluiting van ons 8ste lustrum een gezellige avond. Bij de opening van de avond heette de voorzitter een aantal nieuwe leden hartelijk welkom, om vervolgens een overzicht te geven over het verloop der tentoonstelling, waarbij hij in de eerste plaats dank uitsprak aan de Directie van „Stichting Koninklijke Diergaarde”.

Verheugend was dat deze dank niet eenzijdig was, want van de Directie van Blijdorp was een schrijven binnengekomen, waarin zij haar waardering uitspreekt voor de samenwerking die geleid heeft tot de tentoonstelling die ook voor de bezoekers van de Diergaarde een bijzondere attractie is geweest.

Verder dankte hij inzonderheid de heren R. Slikkerveer en J. Gouman, (eerstgenoemde als organisator der tentoonstelling), die beide dikwijls hun nachtrust hebben opgeofferd ten einde alles goed te doen verlopen.

De avond werd verder doorgebracht in gezellige conversatie afgewisseld door het vertonen van een groot aantal dia's opgenomen tijdens de tentoonstelling, waarna wij tenslotte werden verrast door de heer Slikkerveer met een film, door hemzelf opgenomen, vanaf de opbouw tot aan het afbreken der tentoonstelling.

Met de verloting van een groot aantal zeer mooie planten werd de bijeenkomst op een laat uur gesloten.

J. L. de Slegte,
Schiebroeksesingel 3 I
Rotterdam.

NIEUWE LEDEN:

C. v. d. Heijden, 1e Pijnackerstraat 120,
Rotterdam-11.

Mevr. J. M. Dackus-Lucas,
Valkenburgerweg 26, Nuth (L.).

J. P. Bossers, Waterhoefs' raat 54, Tilburg.

C. J. van Loon, v. Hogendorpstraat 36,
Tilburg.

Mevr. J. M. Smit-Reesink, Trekpad 12,
Delfzijl.

W. Olyrhook, Katendr. Lagedijk 38,
Rotterdam.

A. A. J. Bernards, Waaldijk 54,
Herwijnen.

B. E. Knoope, Vlietkade 43 B.
Rotterdam-16.

J. de Bree, Callenfelsstraat 15, Vlissingen.

J. ten Have, Ritbroekdwarsstraat 37,
Apeldoorn.

T. Voormolen, Veersedijk 12,
Groot-Ammers (post Nieuwpoort).

M. Barel, St. Severinuslaan 2, Zeelst.

H. M. Kuepers, Platanenstraat 17,
Venlo-Blerick.

Mej. N. Daaleman, Lageweg 1,
Eerbeek Gld.

J. Th. Lemmens, Pr. Margrietstraat 19,
Millingen a/d Rijn.

G. J. Verboom, Oranjestraat 8, Aalst
(bij Zaltbommel).

G. A. Kambel, Nunspeetlaan 275,
Den Haag.

J. v. d. Kamp, Hilhorstweg 67,
Oosterbeek.

H. de Graaf, Kamplaan 28,
Luttelegeest N.O.P.

P. B. Wezenbeek, Gen. Bothastraat 77,
Haarlem.

W. v. Schaik, Straatweg 56,
Nieuwersluis a/d Vecht.

G. W. M. van Zonneveld, Or. Nassau-
straat 9, Middelharnis.

J. de Heer, Keizersdijk 92, Maasdam.

C. Korpel, Dorpsstraat 55, Maasdam.

J. de Geus, Lindenlaan 2, Maasdam.

BUITENLAND:

Leopold Horst, Arroyo da Seca, Mun.
Estrela, Rio Grande do Sul,
Brazilië.

K. Schumann, 6291 Heckholzhäusen,
Duitsland.

Te koop of te ruil:

10 diverse *Opuntia*'s

10 diverse *Agaven*

15 *Echinopsis eyriesii*

30 *Chamaecereus sylvestrii*

15 *Aloe distans*

30 *Aloe mitriformis*

7 *Haworthia margaritifera*

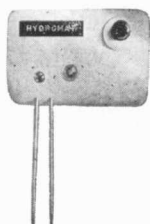
25 *Haworthia fasciata*

4 *Bryophyllum daigremontianum*

Alle grote en bloeibare planten

A. C. HILLEMANN

Gardenierstraat 22, Venlo.

Een hygrometer voor bloemenliefhebber en vakman

De HYDROMAT is een elektronische hygrometer, die de vochtigheid van de potgrond of plantstof aanwijst.

Om de vochtigheid te meten worden de elektroden in de potgrond gestoken en het instrument wordt door druk op de knop in werking gesteld. Aan de helderheidsgraad van de lamp kan de vochtigheid worden vastgesteld. Men weet dus nauwkeurig, wanneer de plant gegoten moet worden, wat belangrijk is voor zeer gevoelige planten als orchideeën en cactussen.

De HYDROMAT kan voor elke vochtigheidsmeting worden gebruikt.

Prijs voor Nederland f 15,— + f 1,35 porto. Bestelnummer W 44.

H. E. Born, Postfach 1207, D-5810 WITTEN, Deutschland.

CACTUSKWEKERIJ
Fa. Gebroeders van Straalen
Daalseweg 140 — Utrecht
Tel. 030—41578 — Zondags gesloten
Een goed adres óók voor
verzamelaars.

Wat betekent die naam

door L. C. K O R E V A A R

132 pag. met plm. 4000 verklaringen van de botanische
namen van succulenten

Het boek wordt U toegezonden na ontvangst van f 3,50 per postwissel of storting op postrekening 55 12 20 t.n.v. Mevr. J. Grullemans van Berghem, Heereweg 19, Lisse.

CACTUSKWEKERIJ A. N. BULTHUIS & Co. C.V.

PROVINCIALEWEG OOST 8 — COTHEN (U.) — TELEFOON 03436 - 267

Uitgebreid sortiment vetplanten en cactussen, speciaal MAMMILLARIA'S
SORTIMENTSLIJST OP AANVRAGE.

CACTUSSEN VETPLANTEN H. van DONKELAAR

CACTUSKWEKERIJ — WERKENDAM — TELEFOON 01835 - 430

Regelmatig nieuwe importen uit Zuid-Afrika — Zaadlijst verkrijgbaar

Sortimentslijst op aanvraag

De gehele week, ook zaterdags, voor liefhebbers geopend — Zondags gesloten.